

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Liber Theologiæ Moralis, Viginti Qvatvor Societatis Iesv Doctoribvs Reseratvs

Escobar y Mendoza, Antonio de

Lvgdvni, 1659

VII. De peccato Cordis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41066

propter quem Sacrum omitto, malus est, & ad culpam imputatur. Imò actiones etiam ex natura sua bonæ, fiunt prave, si sint causa Omissionis præcepti, nisi ex necessitate fiant. v. gr. qui Sacrum omittit, vt domi studeat, peccat studendo. *Necessariò igitur huiusmodi actiones qua Omissionis causa extiterunt, erunt aperienda in confessione?* Nego consequentiam, nisi malitiam habeant distinctam ab Omissionis crimine.

CAPVT VII.

De Peccato Cordis.

28. *S*cio peccatum diuidi in crimina Cordis, Oris, Operis, in Spiritum sanctum: requiram igitur, *Quidnam Cordis peccatum?* Quod in ipsa ratione, & voluntate completur, v. g. Odium Dei, Hæresis, Inuidia, Superbia, & similia: eaque specie inter sese differunt.

29. *Morosa delectatio quid?* Est (de simplici delectatione loquor) illicitæ rei deliberata complacentia absque intentione illam opere perficiendi; quæ à Theologis consensus in delectationem assolet appellari.

30. *An de se mala delectatio de cogitatione?* Non, secluso morali periculo, & proximo in delectationem rei illicitæ consentiendi. At de re mala delectatio mala ex se; ideòque, si res illa peccatum lethale sit, etiam illius erit lethalis delectatio.

31. *Permitto in appetitu delectationem sine consensus periculo in delectationem ipsam: an mortaliter delinquam?* Probabile est te grauius non delinquere. Profectò non omnis de re mala delectatio est peccatum. v. g. si positio tantum iure mala sit. Et aliquando etiam si de iure Diuino. v. g. cum de malo tantum materialiter delectatio habetur.

32. *Delectatio de re facta in ignorantia est ne delictum?* Non, modo sit de actione naturaliter quodammodo contingente, & naturalibus ex causis. At si ex causa voluntaria, quamuis ignorantia, vel rationis defectu excusetur, tutius equidem à talibus cogitationibus abstinere.

33. *Coniugati, ne delectantur licitè de actu coniugali?* Ita planè. Nec ideo viduæ possunt de actu præterito delectari, sicuti nec sponsi de futuro; quia hîc Matrimonium non adest: ibi autem iam dissolutum est.

34. *Est ne peccatum delectatio de re mala sub conditione?* Peccatum non erit, si conditio illa tollit ab actu malitiam, v.g. comedere carnes in Quadragesima, si veritum non esset. At si non tollat, peccatum est, v.gr. furari, nisi esset infernus; quia nunquam non furtum malum est.

35. *Morosa delectationes in Veneris materiis sunt ne omnes eiusdem speciei?* Speculatiue probabilis est sententia affirmans. In praxi autem diuersae speciei esse affirmarim. Verum si morosa delectatio de coniugata, v. gr. tantum esset de ea veluti de foemina non sua, aut de pulchra, abstracto ad coniugium respectu fornicationis simplicis affectus esset.

36. *Cordis desideria sunt ne varijs speciebus alicendant?* Sunt quidem, vt superbia, inobedientia, contemptus, odium, inuidia, ira, scandalum. Certè generaliter tantum accepta neque specialia peccata sunt, neque necessariò in confessione aperienda. At accepta specialiter diuersa specie peccata efficiunt, ideòque exprimi necessariò debent. Multiplicantur autem per moralem interruptionem, quæ tunc accidit, cum siue contraria voluntas interuenit, siue voluntariè, cessatur ab actu.

37. *Memorasti peccatum ex contemptu: rogo, num sit tale peccatum?* Ita quidem, si ideo legem, aut præceptum violes, quia non vis legi esse subiectus; aut legislatrici potestati. Contemptus planè continet peccatum specialis inobedientiae; quare qui legem, aut præceptum ita transgreditur, debet contemptus circumstantiam in Confessione explicare. Porò omnis inobedientia ex contemptu formali, est peccatum lethale adèò, vt etiam ea negligere ex formali contemptu, quæ solum in consilio sunt, puta Sacramentum extreme unctionis, aquæ benedictæ aspersionem, &c. sit graue commissum. Contemptus autem materialis siue ipsius operis, v.gr. si quis regulam aut præceptum transgrediatur, quia parui momenti aestimat, est culpa venialis. *Rogo, num frequens relapsus, seu consuetudo peccandi contemptum contineat?* Propriè non continet, sed solum interpretatiue secundum externi fori præsumptionem.

38. *Ad cordis peccata ea qua in Spiritum sanctum committi dicuntur, reduci videntur: ideo quæ est, quotnam in Spiritum sanctum peccata annumerantur?* Sex quidem, Desperatio scilicet, Præsumptio, Impenitentia, Obstinatio, Impugnatio veritatis agnitæ, & fraternæ charitatis inuidia. His adicias odium Dei, quod grauissimum in Spiritum sanctum crimen

crimen est. Cur in Spiritum sanctum appellantur peccata? Quia Spiritui sancto aditum præcludunt, dum scilicet media, aut dispositiones (puta Spem, Timorem, & Dolorem) à se remouent, sine quibus secundum ordinariam legem Spiritus sanctus non iustificat peccatorem. Quamobrem huiusmodi peccata irremissibilia dicuntur, quod difficilis, & rarsa sit eorum remissio, licet non absolutè impossibilis.

CAPVT VIII.

De Peccatis Oris.

39. **Q**uid Oris delictum? Quod ore perpetratur, seu lingua.

40. *Eius species recense.* Tribus modis species multiplicantur. Primò ex obiectis specie distinctis. Secundò ex eo, quod vnus idemque sermo ad obiecta specie diuersa refertur. Tertio ex eo quòd licet ad vnum obiectum idem specie sermo terminetur, attamen diuersa specie circumstantia affectus est.

41. *Aperias autem quonam modo numero multiplicentur?* Ex multiplicatione sermonis moraliter interrupti, & ex morali distinctione numerica obiectorum. v. gr. maledicens Deo & duodecim Apostolis, duo tantum numero peccata committit; quia Deus & Apostoli cuncti duplex tantum distinctum specie obiectum constituunt. Item eadem ratione impreicans familiæ mortem, vnum solummodo intendit homicidium.

CAPVT IX.

De Peccatis Operis.

42. **P**eccati Operis species & numerum distingue. Operis crimina specie differunt ex diuersis obiectis. Numero autem multiplicantur, tum operis multiplicatione moraliter interrupti, tum obiectorum multitudinem, quæ moraliter diuersa numero peccata constituunt. Ex intentione tamen ad vnum multa opera peccatam vnicum efficiunt. Num peccatum operis ex circumstantijs augetur? Ita quidem, tum in eadem specie, tum etiam in diuersa.